



## KELIAS PO ROMOS PASAULINĖJE ARENOJE STIPRESNĖ EUROPA

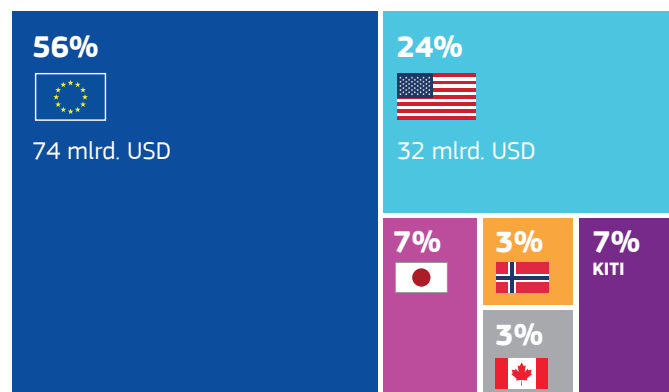


*„Europa privalo ir toliau išlikti ta pati pozityvi pasaulinė galia, kokia yra šiandien. Mūsų visuomenės, mūsų Europos visuomenių pagrindas yra atvirumas. Turėtume labiau tuo didžiuotis. Kitos pasaulio šalys nusprendžia atsiriboti ir rūpintis vidaus problemomis. Izoliacionizmas pasaulyje grėsmingai plinta. Bet toks požiūris, toks izoliacionizmas svetimas mūsų prigimčiai ir mūsų interesams.“*

*Europos Komisijos Pirmininkas Jeanas-Claude'as Junckeris, 2017 m. kovo 8 d.*

Europa pasižymi didžiausia prekybos galia ir yra pagrindinė paramos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos teikėja. Jos diplomatinės pastangos turi realią reikšmę ir padeda užtikrinti, kad pasaulis būtų saugesnis ir tvaresnis, kaip rodo istorinis susitarimas su Iranu dėl jo branduolinės programos arba lyderio vaidmuo, kurio ES ėmėsi, kad būtų pasiektas Paryžiaus klimato susitarimas ir priimti iki 2030 m. įgyvendintini Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslai. Šią įtaką sustiprina mūsų glaudus bendradarbiavimas su NATO ir aktyvus mūsų vaidmuo Europos Taryboje.

### ES yra didžiausia paramos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos teikėja (% bendros pagalbos, mlrd. USD)



Šaltinis: EBPO, 2015 m., ES = ES ir valstybės narės.

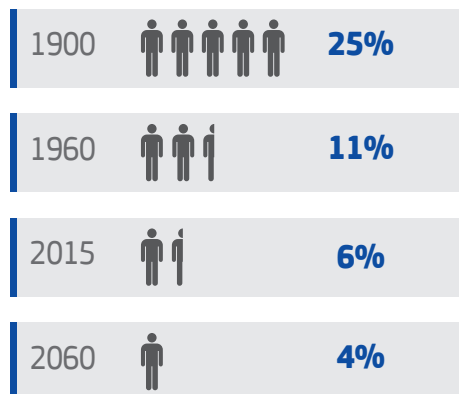
### Romos deklaracija:

*„Stipresnė Europa pasaulio mastu: Sąjunga, kuri yra įsipareigojusi stiprinti savo bendrą saugumą ir gynybą, be kita ko, bendradarbiaudama su Šiaurės Atlanto sutarties organizacija ir papildydama jos veiklą, atsižvelgdama į nacionalines aplinkybes ir teisinius įsipareigojimus; Sąjunga, kuri aktyviai dalyvauja Jungtinių Tautų veikloje ir remia taisyklėmis grindžiamą daugiašalę sistemą, didžiuojasi savo vertybėmis ir apsaugo savo gyventojus, skatindama laisvą ir sąžiningą prekybą ir teigiamą pasaulinę klimato politiką.“*

## IŠŠŪKIAI

Europos reikšmė pasaulyje mažta, o kitų pasaulio dalių didėja. Praėjusiame amžiuje Europoje gyveno apie 25 proc. pasaulio gyventojų. 2060 m. ši dalis bus mažesnė nei 5 proc. Nė vienai valstybei narei tuo metu nebepriklausys daugiau nei 1 proc. pasaulio gyventojų. Prognozuojama, kad santykinė Europos ekonominė galia tirps: nuo 22 proc. pasaulio BVP dabar iki mažiau nei 20 proc. 2030 m. Sparčiai didėjanti naujai susiformavusių rinkos ekonomikos šalių įtaka rodo, kaip svarbu, kad Europa kalbėtų vienu balsu ir veiktų suvienijusi atskirų valstybių pajėgas.

### Mažėja Europai tenkanti pasaulio gyventojų dalis



Šaltinis: JT statistikos skyrius, Eurostatas ir ES 27

### Mažėja Europai tenkanti pasaulio BVP dalis

	2004	2015	
Jungtinės Amerikos Valstijos	28%	24%	↓
ES 27	26%	22%	↓
Japonija	11%	6%	↓
JK	5%	4%	↓
Kinija	5%	15%	↑
Kanada	2%	2%	→
Meksika	2%	2%	→
Brazilija	<2%	2%	↑
Indija	<2%	3%	↑
Likęs pasaulis	18%	21%	↑

Šaltinis: Eurostatas ir JT statistikos skyrius

## TOLESNI VEIKSMAI

Europos klestėjimas ir gebėjimas ginti mūsų vertybes pasaulyje ir toliau priklausys nuo jos **atvirumo ir tvirtų ryšių su partneriais**. Todėl Europa pasiryžusi sudaryti **laisvosios prekybos sutartį su Japonija šiemet**, nes tikime laisva, teisinga ir taisyklėmis grindžiama prekyba.

ES jau pažadėjo toliau didinti savo vaidmenį ir formuoja stipresnę saugumo ir gynybos politiką, kad galėtų priimti didesnę atsakomybę. Be to, ji padės valstybėms narėms didinti išlaidas gynybai. Pavyzdžiui, Komisija pasiūlys gynybos mokslinių tyrimų programą, kuriai numatoma skirti 500 mln. EUR per metus. **Komisija iki 2017 m. vidurio pateiks pasiūlymą dėl Europos gynybos fondo.**



Maždaug **80% viešųjų pirkimų gynybos srityje** vykdomi tik nacionaliniu mastu, todėl **dubliuojami kariniai pajėgumai, o tai daug kainuoja.**

Komisijos **Baltojoje knygoje dėl Europos ateities** svarstomi keli scenarijai, kaip galėtų būti plėtojama Europos prekybos ir gynybos politika. Pavyzdžiui,

- pagal 3 scenarijų „kas norės, nuveiks daugiau“ grupė valstybių narių galėtų nuspręsti drauge įsigyti karinės paskirties bepilotų orlaivį jūrai ir sausumai stebėti.
- Prekybos srityje ES veikiausiai toliau sieks pažangių prekybos susitarimų pagal visus scenarijus. Tačiau, nelygu scenarijus, skirsis jos galimybės greitai sudaryti tokius susitarimus.

## SVARBIAUSIOS DATOS

